

האם אחרי הפרדת הכוחות יחזרו אנשי המילואים הגבירות?

במדינה

העם

גשם של תיקויות

סופות הגשמים, הברקים, הברד השלג, שפקדו השבוע את ישראל, הוכירו לאזרחיה כי בעולם כתיקונו, עלול גם משהו בנאלי כמו מגה-אוויר לשמש מיטרד ומקור ל תקלות, חששות ודאגות.

שוב, כמו בימים הטובים, הוצפו הרהור בות בערים, נותקו הדרכים, נגרמו הפסקי, חשמל, וסידורי-התחבורה השתבשו גם ללא סיעור של מצב החירום. מהחמרון ועד לאזורי החייץ החקלאי ממערב לתעלה, התערבו הברקים בהבקי התותחים והי מרגמות.

סופות הגשמים האפילו מעט על הסופה המדינית שהתחוללה השבוע בישראל, עם שובו של שר-החוץ האמריקאי, הד"ר הנרי קיסינג'ר לאיוור. בקצב רצחני חסרת-קדים, דילג קיסינג'ר מדי יום בין אסואן לירושם שידולים.

כמו ממטרי השמים שלאחדים הם קללה ולאחרים הם ברכה, כך יכלו אורחי ישראל להתייחס גם לסופה המדינית בשמיה של ישראל. לרכים היא בישרה חורף לאומי, אבל רבים אחרים ראו בה את גשמי ה ברכה שבאו סוף-סוף, אחרי תקופת בצורת ארוכה, גשמים של תקוות העשויים להר וות את קרקע האיבה הצחיחה באיוור, ול הנביט את נבטי השלום.

מיפלגות

יצחון גדול מדי

"קיבלנו יותר מדי קולות", נאנחה שר למית אלוני, ברגע של תיסכול, ואכן, העיקרון של "מרבח נכסים, מרבח דאגה" כבר הטיל את צילו עליה.

לא אלוני, ולא שום אדם אחר, האמינו בריניות שה"תנועה לזכויות האזרח" ש קמה בבחילות ברגע האחרון, תזכה בשלר שה מנאטים בכנסת. מטרתה היחידה היתה להכניס את שלמית אלוני עצמה לכנסת, אחרי שנתברר ברגע האחרון שה

צעים של שינוע גלוי ואיומים גלויים-למחצה, ריקון ועידתי-ז'נבה מתוכנה האמיתית, והפיכתה למוסד המאשרר הסכמים שכבר הושגו.

סוך השמויות

ה שבוע פעלה השיטה הישנה-חדשה של קיסינג'ר לעיני כל. הוא נסע למצרים, הציע לנשיא המצרי הצעה אמריקאית וקיבל את תגובתו.

לאחר-מכן טס לירושלים, כינס את שרי ישראל, הודיע להם מהי העמדה האמריקאית, והתגובה המצרית עליה. הוא הודיע ל"ישראלים, כישון דיפלומטית עריי נה: "תפסיקו את השמויות. זוהי ההצעה שלנו. נא להודיע אם אתם מקבלים אותה."

תוך כמה שעות, התגבשה "הצעה ישראלית", שלא היתה אלא ההצעה האמריקאית בשינוי-דגש קלים. עיקריה:

- הדרישה להפסקת מצב הלוחמה — נעלמה.
- ישראל תיסוג לקו המיתלה והג'די.
- הגדה המיזרחית של התעלה תישאר כולה בידי המצרים.
- המצרים יגבילו את סוגי הנשק שבאיוור התעלה.
- יובהר שאין זה הסדר סופי, אלא רק שלב בדרך אליו.
- כוח האו"ם יתפוס את האיוור שבין הקווים.

התנאי של הגבלת הנשק אינו משמעותי ביותר — מכיוון שהמצרים יוכלו תמיד להעביר את סוגי-הנשק הדרושים על פני התעלה, שתהיה מוחזקת בידיהם, אם יחליטו לפתוח מחדש באש. כדי להמתיק את הגלולה, הבטיח קיסינג'ר ערובות אמרי קאיות להסדר, דבר שיתבטא, בין השאר, במישלוחי נשק. בישראל עצמה היו הדיעות על הפרדת-הכוחות מחולקות. צמרת הליכוד, ובראשה אריק שרון, התנגדו בי חריפות לכך הפרדה.

היא טענה שנוכחות כוחות ישראל בדרך לקאהיר חשובה לישראל יותר מאשר קרהגנה נוח יותר. למעשה הציע אריק להשתמש באיום הצבאי על קאהיר כדי להשיג מן המצרים תנאים טובים יותר במשאומתן לשלום. זה היה הגיוני — לולא היה ברור מראש שכך איום על קאהיר יביא כמעט אוטומטית להתערבות צבאית פובליטית מאמריקאית.

כנגד הגישה המתקפתית של אריק עמדה הגישה של ראשי המשק, שידעו כי פשוט אי-אפשר להתחזק לאורך ימים בקווים הנוכחיים. מבחינת הנטל הכלכלי שהגיוס הטוטאלי מטיל על ישראל, התערבותו הישירה של קיסינג'ר חיוקה אגף זה.

המילואים לא ישוחררו

אם יושג ויבוצע הסדר זה של נסיגה — האם פירוש הדבר שיחרור מידי של חלק-הארי של מגויסי המילואים? בעניין זה שוררות בקרב המגויסים כמה אשי ליות. הפרדת-הכוחות אין פירושה שיחרור ארי טוטאלי, טוטאלי ומחיר.

- **עצם הנסיגה** היא תהליך די ממושך. יהיה צורך לפנות מאות אלפי מוקשים, להעביר ציוד וכוחות. זהו שלב עדין, שיחייב כוננות.
- **הקו החדש** אינו קו בטוח כשלעצמו, כפי שנדמה לרבים. אמנם קל להגן על מעברי המיתלה והג'די, אך מצפון למעברים משתרע שטח מישורי בלתי-מוגן, שהוא אידיאלי להתקפת-שריון. על השטח הזה יהיה צורך להגן בעזרת כוחות חזקים וביצורים.
- **בהיעדר שלום**, יהיה צה"ל נאלץ גם להבא להיות דרוך לקראת התקפה מצרית מחדשת. איוור-החייץ ודילול הכור חות המצריים לא יהוו ערובה בפני התקפה כזאת. כל עוד תעמוד מול צה"ל מלוא העוצמה של הצבא המצרי, על ציודו החדש המאסיבי, לא תיתכן עוד רגיעה מן הסוג ששרר בין מילחמת ששת-הימים ויום-הכיפורים.
- **העמדה המצרית** היא שאין לתת למצב הצבאי החדש לקפוא. אלא יש להשיג הסדר-שלום כולל, שיחזיר לערבים את השטחים המוחזקים ויביא לפיתרון הבעייה הפלסטינית. אם לא תהיה התקדמות סבירה לקראת יעד זה, תתחדש המילחמה. מכיוון שמשמלת-ישראל כלל אינה חולמת ללכת — ולא כל שכן לרוץ — לקראת הסדר כזה, יהיה על צה"ל לשמור לטווח ארוך על כוננות הרבה יותר רחבה מכפי שהיתה קיימת ערב יום-הכיפורים.

מכל הסיבות האלה, אין כל אחיזה דתיקות הוורודות על שיחרור מרבית כוחות המילואים למח רת יום התימות ההסכם על הפרדת-הכוחות — דתיקות שמגויסים רכים נתפתו להן. הקצב יהיה הרבה יותר איטי.

נוצר כאן פאראדוקס מסוים: רבבות מגויסים שהצביעו בכחירות בעד הליכוד, או שנתנו את קולותיהם להנהגה של גולדה ודיין, מקווים עכשיו שמלאך כלי-יכול בשם קיסינג'ר ישחרר אותם מן התוצאות של הצבעתם. ויאפשר להם לתווך הביתה. אולם קיסינג'ר אינו מלאך בעל-כנפיים. הוא טס בין בירות המרחב, והוא יכול להשיג הסדר — אך גם הוא אינו יכול לחולל פלאים.

הדרך לשיחרור ארוכה, ארוכה. ואין כל ביטחון שהנגמ'ש של מדינת-ישראל לא יפסה ממנה, ויפול לתוך התהום שזי מירחמה חדשה.

ה אמריקאים חשבו שהכל מסודר, אך יעברו הבחירות בישראל, יתקבל תוך יומיים-שלושה ההסכם להפרדת-הכור חות, כפי שנקבע על-ידי קיסינג'ר, והוא יבוצע תוך כמה ימים נוספים.

אולם הם נוכחו לדעת שגם הפעם, כמו תמיד, לא הבינו נכון את המאקטיקה של ממשלת-ישראל.

הבחירות עברו, המשאומתן בז'נבה התחדש — ואז נתברר כי המישלחת הישראלית כלל אינה חולמת להגיע להסכם מהיר, על-פי ההנחיות האמריקאיות הידועות. להיפך, היא התכוונה

קיסינג'ר ודיין
חיבוך של דוב

למשאומתן ממושך, בעצלתיים, עם כל טכסיסי ההשהייה האפי שריים, כדי למשוך את העניין.

פקודה לדיין

אדם הנרי קיסינג'ר אינו מהדורה חדשה של יארינג או רוג'רס, והטכסיסים של אתמול שוב אינם מצליחים לגביו. ברגע שנפתבר לו כי בז'נבה נוקטת ישראל במכ"י סיסי השהייה, פשוט ביטל קיסינג'ר את ועידת-ז'נבה כגורם רציני. הוא העביר את המשאומתן אל עצמו. כשלב ראשון הזמין אליו את דיין לושינגטון, עם רמו דק: "גא להביא לי את ההצעות הישראליות להפרדת-הכוחות."

כאשר הגיע דיין, החולפו תוכים ולחיצות-ידיים. אולם ברגע שקיסינג'ר החל חוקר את שרהביטחון חקירת שתי-עורב, בלי חזכמות, נסתבר כי ישראל נקטה שוב בטאקטיקה של השהייה. דיין לא הביא הצעות רציניות, אלא רעיונות לשיחה. בין הרעיונות האלה היו כמה שהיו בלתי-מצאותיים לחלר טין, ושלא נועדו אלא לגרום לעיכובים נוספים.

כך, למשל, דרש דיין שתמורת הנסיגה הישראלית לקו המיתלה חכרו מצריים על "הפסקת מצב הלוחמה" ותפתח את תעלת סואץ. העוקץ: מצריים מסתמכת על קיום מצב חוקי של "לוחמה" כדי למועב מעבר אוניות ישראליות בתעלה. למעשה הציע דיין שתמורת נסיגה של 30 ק"מ תסכים מצריים למצב שזי שדום-למעשה, ובככדי זה פתיחת התעלה למעבר ישראלי.

בענינים מצריות (ואמריקאיות), נראתה הצעת-דיין כטכסיס מחוכם, שמטרתו לאפשר לישראל להתחזק לצמיתות כמעט בכל חצייה-אי סיני. כי אחרי כינון מצב של אי-לוחמה ותחיתת התעלה, אילו קלפים יישארו בידי מצריים להשגת נסיגה יש ראלית נוספת?

היה ברור שגם דיין אינו מצפה להסכמת אנוואר אל-סאדאת להצעה כזאת, וממילא: היה ברור כי ממשלת-ישראל מעלה רע יונות-סרק שונים כדי להרוויח זמן, לעכב ולהשהות, עד שיתעייפו האמריקאים, כמו בתקופת רוג'רס.

גסיסת ז'נבה

בשלב זה החליט קיסינג'ר כי יש צורך בשיטה נוקשה יותר, אם הוא רוצה להשיג משהו, וכך, בו במקום, החליט שהוא חוזר למרחב, וכי ידפוק בעצמו על דלתות ישראל ומצריים. למעשה התגבשה השבוע שיטה חדשה, שתשלוט מעתה ותלאה בכל מהלך המשאומתן: נסיעותיו של קיסינג'ר מצד אל צד, תוך כפיית הרעיונות האמריקאיים (בשיתוף עם הסובייטים) על שני הצדדים, באי-

ח"כ אלוני
מרבח נכסים

מעמד מסרב להציב אותה במקום ריאלי. כתוצאה ממצב-רוח מיקרי, שלא היה צפוי בעת הגשת הרשימה, זכתה הרשימה לפתע בניצחון משולש. הדבר מעניק ית רונות רבים — אך אלה קשורים בבעיות. הזכות לאורגאזם. הבעיה הראשונה

קשורה בהרכב הרשימה עצמה. מכיוון שאיש לא חלם על מנדאט שני, הורכבה הרשימה בצורה מיקרית לגמרי. דקת מעטות לפני גמר המועד להגשת הרשימות, עוד עמדו שולמית אלוני וגיי סה, רם רון, בחדר סמוך בקומת-המרתף של הכנסת, ורשמו את סדר המועמדים. רם רון עצמו, מי שהיה מפקד הגדנ"ע וניספח צה"ל באמריקה, הוצב רק במקום הרביעי. במקום השלישי הוצבה מרשה